

**ALGEMENE VOORWAARDEN VOOR ONDERSTEUNENDE DIENSTEN EN
NETVERLIEZEN**

1. TOEPASSINGSGBIED

Deze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing op alle contracten voor zogenaamde Ondersteunende Diensten en op het contract voor Netverliezen. Deze verschillende contracten zoals hierna opgesomd, worden hierna de 'Contracten' genoemd.

- Contract voor de Dienst Primaire Regeling
- Contract voor de Dienst Vraagzijde van Primaire regeling
- Contract voor de Dienst grensoverschrijdende Primaire reserve Regeling
- Contract voor de Dienst Secundaire Regeling
- Contract voor de Dienst Tertiaire Regeling
- Contract voor de Dienst Regeling van de Spanning en van het Reactief Vermogen
- Contract voor de Dienst Afschakelbaarheid
- Contract voor de Dienst Black Start
- Contract voor de Coördinatie van de Inschakeling van Productie-Eenheden ("CIPU")
- Contract voor de Coördinatie van de Inschakeling van offshore Windproductie-Eenheden ("CIPU Offshore")
- Contract voor de levering van energie ter compensatie van Netverliezen

Er wordt geen afwijking van de huidige Algemene Voorwaarden toegestaan, tenzij uitdrukkelijk anderszins wordt bepaald in de constitutieve elementen van de Overeenkomst zoals gedefinieerd in artikel 3.1. Zulke afwijkingen zullen in ieder geval enkel van toepassing zijn op de Overeenkomst, waarvoor ze werden overeengekomen.

2. DEFINITIES

Behoudens een verdere specificatie met het oog op de toepassing van de doeleinden van het Contract – doch zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van openbare orde – zullen de begrippen gedefinieerd in de Elektriciteitswet, het Technisch Reglement en andere uitvoeringsbesluiten van de Elektriciteitswet, ook voor de doeleinden van het Contract worden begrepen in de zin van deze wettelijke of reglementaire definities.

Bijgevolg zijn de volgende definities van toepassing voor de doeleinden van het Contract:

Toegangsverantwoordelijke	elke natuurlijke of rechtspersoon ingeschreven in het register van Toegangsverantwoordelijken in overeenstemming met het Technisch Reglement Transmissie; in de Technische Reglementen Distributie, Lokaal en Regionaal Transport. Ook aangeduid middels het begrip 'evenwichtsverantwoordelijke';
---------------------------	--

Actief Vermogen	het elektrisch vermogen dat kan worden omgezet naar andere vormen van vermogen, zoals mechanisch, thermisch, akoestisch;
Bijlage	alle bijlagen bij de Contracten;
Overeenkomst	de overeenkomst tussen ELIA SYSTEM OPERATOR NV (hierna, "ELIA") en de Leverancier, door dewelke deze laatste zich verbindt de overeengekomen dienst(en) te verstrekken aan ELIA, gesubstantialiseerd in de constitutieve elementen opgelijst in Art. 3.1;
Black-Start Dienst	de dienst die de beschikbaarheid van de Productie-Eenheden waarborgt, geschikt om te starten en om Actief Vermogen van het net te leveren zonder over energie te beschikken die van het net komt (cf. artikel 261 van het Technisch Reglement);
"CIPU" of "CIPU contract"	contract voor de coördinatie van de inschakeling van Productie-Eenheden;
"Contract" of "Contracten"	algemeen begrip duidend op één of alle contracten voor ondersteunende diensten en voor Netverliezen, zoals nader uiteengezet in Artikel 1;
Regelzone	de zone waarvoor ELIA werd aangeduid als transmissienetbeheerder overeenkomstig de Elektriciteitswet van 29 april 1999;
Dienst Vraagzijde van de Primaire Regeling	de reservecapaciteit ter beschikking gesteld aan ELIA, bestaande uit een automatisch en lokaal antwoord op frequentieafwijkingen door middel van een tijdelijke wijziging van de afname;
Elektriciteitswet	de Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, zoals van tijd tot tijd gewijzigd;
ELIA	ELIA System Operator, de beheerder van het hoogspanningsnet;
ENTSO-E	de "European Network of Transmission System Operators for Electricity" (wanneer uitdrukkelijk bepaald in dit Contract, de ENTSO-E regels en aanbevelingen die van toepassing zijn en die worden gebruikt als de referentie voor de relaties tussen de

	Partijen, behoudens enige afwijkende formulering in de Contracten);
Algemene Voorwaarden (AV)	de huidige Algemene Voorwaarden die de "Contracten" beheersen;
Netverliezen	de energie die verloren gaat in het ELIA net door het fysisch mechanisme gekend als het Joule-effect, in overeenstemming met artikelen 161 en 162 van het Technisch Reglement;
Indirecte Schade	elke gebeurlijke, gevolgschade, verlies of nadeel, zoals maar niet beperkt tot, verlies van inkomen, gederfde winsten, verlies van gegevens, verlies van zakelijke opportuniteiten, verlies van (toekomstige) cliënten, gemiste besparingen, enz.;
Dienst Afschakelbaarheid	de reservecapaciteit ter beschikking gesteld aan ELIA door één of meerdere netgebruikers, waardoor ELIA tijdelijk de afname van een aansluiting aangesloten op het net kan verminderen;
Wet van 2 augustus 2002	de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties (B.S. 7 augustus 2002, p. 34281), zoals van tijd tot tijd gewijzigd;
Partij	hetzij ELIA of de Leverancier, gezamenlijk aangeduid als de "Partijen";
Productie-Eenheid	een fysieke eenheid die een generator omvat voor de productie van elektriciteit;
Dienst Primaire Regeling	de reservecapaciteit ter beschikking gesteld aan ELIA, bestaande uit een automatisch en lokaal antwoord op frequentieafwijkingen door middel van een tijdelijke wijziging van de injectie van een Productie-Eenheid;
Reactief Vermogen	het elektrisch vermogen nodig om magnetische velden (bv. in motoren en transformatoren) of elektrische velden (bv. in condensatoren) op te wekken. De hoeveelheid is gelijk aan $\sqrt{3} U I \sin(\phi)$ waarbij U en I de effectieve waarden zijn van de fundamentele componenten van de spanning (tussen een fase en de aarding) en de stroom (in die fase) en waarbij phi het faseverschil voorstelt tussen

	de fundamentele componenten van de spanning en de stroom;
Dienst Secundaire Regeling	<p>de reservercapaciteit ter beschikking gesteld aan ELIA, die ELIA, door activering ervan, toelaat om de uitwisseligen van energie tussen de Regelzone en een andere regelzone van het ENTSO-E net te beperken tot de waarde vastgesteld in overeenstemming met de regels en aanbevelingen van de ENTSO-E.</p> <p>De dienst kan bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opwaartse Secundaire Reserve: een reservercapaciteit die een elektriciteitscentrale toelaat om haar output te verhogen in geval van activering door ELIA • Afwaartse Secundaire Reserve: een reservercapaciteit die een elektriciteitscentrale toelaat om zijn output te verminderen in geval van activering door ELIA.
Diensten	de werken, leveringen, en/of diensten die het voorwerp van de Contracten uitmaken;
Leverancier	de natuurlijke of rechtspersoon met wie ELIA een Overeenkomst heeft gesloten;
Technisch Reglement	Het Technisch Reglement zoals bepaald in het Koninklijk Besluit van 19 December 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe, zoals van tijd tot tijd gewijzigd;
Dienst Tertiaire Regeling	de reservercapaciteit ter beschikking gesteld aan ELIA, beschreven in Art. 157 van het Technisch Reglement, waarmee ELIA het evenwicht tussen het aanbod en de vraag naar Actief Vermogen in de Regelzone kan herstellen;
Dienst Regeling van de Spanning	het Reactief Vermogen ter beschikking gesteld aan ELIA, dat voldoet aan de vereisten van artikelen 257,258, 259 en 260 van het Technisch Reglement;
Werkdag	elke kalenderdag behalve zaterdag, zondag en Belgisch officiële feestdagen;

2.1 Interpretatie

De titels en hoofdingen in de Overeenkomsten zijn slechts ingevoegd om de verwijzingen te vergemakkelijken en drukken geenszins de bedoelingen van de Partijen uit. Ze zullen niet in aanmerking worden genomen bij de interpretatie van de clausules van de Overeenkomsten.

De Bijlagen bij de Contracten maken integraal deel uit van de Contracten. Elke verwijzing naar de Contracten omvat de Bijlagen en omgekeerd. Indien er een interpretatieconflict is tussen een Bijlage van een Contract en één of meerdere clausules in dit Contract, zullen de clausules in dit Contract voorrang hebben.

De uitwerking in een Overeenkomst van een specifieke verplichting of bepaling opgenomen in het Technische Reglement, zal op geen enkele wijze geacht worden af te wijken van de verplichtingen of bepalingen die luidens het Technisch Reglement toepassing dienen te vinden op de betreffende situatie.

3. OVEREENKOMST

3.1. Constitutieve elementen

De Overeenkomst bestaat op zijn minst uit de volgende documenten, in het bezit van de Leverancier:

- Het Contract ondertekend door ELIA en de Leverancier, met inbegrip van alle Bijlagen;
- De Algemene Voorwaarden;

In geval van een interpretatiemoeilijkheid of een tegenspraak tussen de constitutieve elementen van de Overeenkomst, zal elk document voorrang hebben op het volgende in de volgorde waarin ze opgesomd worden in het contract of in de bestelbon, en bij gebreke aan dergelijke opsomming, in de volgorde waarin ze hierboven vermeld worden.

In geval van een interpretatiemoeilijkheid of een tegenspraak tussen een bestanddeel van de Overeenkomst en zijn aanvullingen en Bijlagen, heeft het hoofddocument voorrang.

De documenten uitgewisseld tussen ELIA en de Leverancier voorafgaand aan de datum van afsluiting van de Overeenkomst kunnen nooit voorrang hebben op de bepalingen van deze Overeenkomst, noch zich met deze bepalingen samenvoegen. Ze kunnen slechts ingeroepen worden ter verduidelijking van clausules van de Overeenkomst die voor meerdere interpretaties vatbaar zijn.

3.2. Afsluiten van de Overeenkomst

Indien niet vermeld in het Contract, zal de Overeenkomst beginnen elk jaar op 1 januari en eindigen op 31 december van hetzelfde jaar.

4. UITVOERING VAN HET CONTRACT

4.1. Bepaling van de maandelijkse vergoedingen

Maandelijkse vergoedingen worden berekend door de totale jaarlijkse vergoeding te delen door 12, met als gevolg een vastgestelde waarde voor elke maand van het jaar, tenzij anders bepaald in het Contract.

4.2. Indexering

Dit artikel is enkel van toepassing indien een jaarlijkse indexering is voorzien in het Contract.

Voor jaar J wordt de nieuwe eenheidsprijs (€/MW/h) als volgt berekend:

$$P(Y) = P(Y - 1) * \frac{NI}{BI}$$

Waarbij:

- P(i)= de eenheidsprijs van jaar i
 - Y= jaar waarvoor de nieuwe prijs wordt bepaald
 - Y-1= het voorafgaande jaar
- NI= nieuwe index, gelijk aan het gemiddelde van de maandelijkse consumptie-index zoals gepubliceerd op (<http://statbel.fgov.be/nl/statistieken/cijfers/economie/consumptieprijzen/>) van de eerste 9 (negen) maanden van jaar Y-1.
- BI= basisindex, gelijk aan het gemiddelde van de maandelijkse consumptie-index zoals gepubliceerd op (<http://statbel.fgov.be/nl/statistieken/cijfers/economie/consumptieprijzen/>) van de maanden van jaar Y-2

4.3. Afrondingsregels

Alle indexeringen en prijzen worden op 2 cijfers na de komma afgerond. Wanneer het derde cijfer na de komma kleiner of gelijk is aan 5, zal het getal naar beneden worden afgerond. Wanneer het derde cijfer na de komma groter is dan 5, zal het getal naar boven worden afgerond.

5. FACTURATIE EN BETALING

5.1. Facturatiemodaliteiten – Algemene voorschriften

De afwezigheid van één van de voorgeschreven wettelijke of contractuele vermeldingen maakt de factuur van nul en generlei waarde. In dit geval behoudt ELIA zich het recht voor om de factuur terug te zenden aan de Leverancier binnen een termijn van 15 (vijftien) Werkdagen. Deze terugbezorging geldt als protest van de factuur zonder dat enige ander reactie

van ELIA noodzakelijk is. De niet-naleving van de instructie van ELIA inzake de facturatie, in het bezit van de Leverancier, leidt tot een onjuiste factuur die het voorwerp zal uitmaken van een creditnota aan ELIA.

5.2. Betalingsmodaliteiten

De betalingen worden uitgevoerd binnen de 30 kalenderdagen volgend op het einde van de maand waarin de factuur werd ontvangen. ELIA zal de Leverancier betalen bij rechtstreekse overschrijving op de vermelde bankrekening. Binnen de toepassing van dit artikel wordt een factuur als ontvangen beschouwd de derde Werkdag volgend op de datum waarop de factuur werd verzonden (de postdatum geldt als bewijs). Indien het bedrag van de factuur wordt betwist, worden de niet betwiste bedragen vereffend.

5.3. Verwijlinterest

Niet-tijdige betaling geeft van rechtswege en zonder verdere ingebrekestelling aanleiding tot een interest op het totale gefactureerde bedrag zoals bepaald in Art. 5 van de Wet van 2 augustus 2002 vanaf de dag volgend op de vervaldag tot en met de dag van de volledige betaling.

6. AANSPRAKELIJKHEID

- 6.1. Onverminderd de verplichting tot het betalen van boetes zoals voorzien door de Overeenkomst, is het permanent ter beschikking stellen van diensten door de Leverancier een middelenverbintenis ("middelenverbintenis – obligation de moyens").
- 6.2. De Partijen zullen gedurende de looptijd van het Contract hun uiterste best doen om eventuele schade van de ene Partij aan de andere te voorkomen en, in voorkomend geval, te beperken.
- 6.3. De Leverancier is niet aansprakelijk voor Indirecte of onvoorzienbare schade.
- 6.4. De Leverancier zal ELIA niettemin vrijwaren van enige aansprakelijkheid jegens en vordering door een derde partij voor enige directe en/of Indirecte, materiële en/of immateriële schade voortvloeiend uit of verband houdend met de fout van de Leverancier in uitvoering van het Contract, die in geen geval in de betrokken omstandigheden zou zijn gepleegd door een ervaren, professionele leverancier, handelend volgens de regels van de kunst en met inachtneming van alle redelijke voorzorgsmaatregelen.
- 6.5. Zodra een Partij weet heeft van enige aanspraak op schadevergoeding, met inbegrip van een aanspraak op schadevergoeding voortvloeiend uit een vordering van een derde partij, waarvoor deze Partij mogelijk verhaal kan hebben op de andere Partij, zal deze Partij de andere Partij daarvan onverwijld in kennis stellen. De kennisgeving zal geschieden door middel van een aangetekend schrijven, waarin de aard van de aanspraak, het bedrag ervan (indien gekend) en de berekeningswijze worden vermeld – dit alles in redelijk detail en met verwijzing naar wettelijke, reglementaire of contractuele bepalingen waarop de aanspraak gegrond zou zijn.

- 6.6. Enige desgevallend verschuldigde vergoeding door de Partijen is in elk geval beperkt tot een maximum van het dubbele van de waarde van het Contract per jaar, en kan niet meer bedragen dan € 12,5 miljoen (twaalf en half miljoen euro) per jaar.

7. OVERMACHT

- 7.1. Onverminderd de rechten en verplichtingen van de Partijen in de gevallen van nood, zoals gedefinieerd in de toepasselijke wetten en/of reglementen, en onverminderd de toepassing van de reddings- en heropbouwcodes vastgesteld in uitvoering van artikelen 312 e.v. van het Technisch Reglement, worden Partijen, geheel of gedeeltelijk, ontheven van hun respectieve verplichtingen in geval van *overmacht* die de uitvoering van de Overeenkomst verhindert, met uitzondering van de voor de *overmacht* ontstane geldelijke verplichtingen.
- 7.2. Onder "*overmacht*" dient te worden begrepen alle redelijkerwijze niet te voorziene gevallen, die zich na de sluiting van de Overeenkomst voordeden, en die niet te wijten zijn aan een fout van één van de Partijen, die de uitvoering van de Overeenkomst hetzij tijdelijk hetzij definitief onmogelijk maken.

Onder meer volgende situaties zijn als overmacht te beschouwen voor zover zij beantwoorden aan de in de vorige zin gegeven omschrijving:

1. natuurrampen, voortvloeiende uit aardbevingen, overstromingen, stormen, cyclonen of andere klimatologisch uitzonderlijke omstandigheden;
2. een nucleaire of chemische explosie en haar gevolgen;
3. een computervirus, een computercrash om redenen andere dan ouderdom, oneigenlijk gebruik of gebrek aan onderhoud van dit systeem;
4. de tijdelijke of voortdurende technische onmogelijkheid voor het net om elektriciteit uit te wisselen omwille van storingen binnen de Regelzone veroorzaakt door elektriciteitsstromen die het resultaat zijn van energie-uitwisselingen binnen een andere regelzone of tussen twee of meerdere andere regelzones en waarvan de identiteit van de marktdeelnemers betrokken bij deze energie-uitwisselingen niet gekend is door ELIA en redelijkerwijze niet gekend kan zijn door ELIA;
5. een collectief geschil dat aanleiding geeft tot een eenzijdige maatregel van werknemers (of groepen van werknemers) of elk ander sociaal conflict;
6. brand, explosie, sabotage, terroristische daden, daden van vandalisme, schade veroorzaakt door criminele daden, criminele dwang en bedreigingen van dezelfde aard;
7. al dan niet verklaarde staat van oorlog, oorlogsdreiging, invasie, gewapend conflict, blokkade, revolutie of opstand;
8. een maatregel opgelegd door de overheid.

- 7.3. De Partij die een situatie van *overmacht* inroept, zal de andere Partij zo snel mogelijk op de hoogte brengen van de omstandigheden, op grond van dewelke zij niet langer geheel of gedeeltelijk haar verplichtingen kan nakomen, hoe lang dergelijk niet-uitvoering redelijkerwijze wordt verwacht voort te duren, en welke maatregelen zij heeft genomen om aan de situatie te remediëren.
- 7.4. De Partij die een situatie van *overmacht* inroept, stelt niettemin al het mogelijke in het werk om de gevolgen van de niet-uitvoering van haar verplichtingen te beperken, en opnieuw haar verplichtingen te vervullen.
- 7.5. Indien de periode van *overmacht* gedurende 30 (dertig) opeenvolgende dagen of meer voortduurt, en één van de Partijen, ten gevolge van de situatie van *overmacht*, in de onmogelijkheid verkeert om essentiële verplichtingen onder de Overeenkomst na te komen, mag een Partij de Overeenkomst beëindigen met onmiddellijke ingang middels een gemotiveerd aangetekend schrijven.

8. VERTROUWELIJKHEID

- 8.1. De Partijen en/of hun werknemers verbinden zich ertoe om de informatie die ze in het kader en naar aanleiding van de Overeenkomst met elkaar uitwisselen, op de meest vertrouwelijke wijze te behandelen en niet mee te delen aan derden, behoudens wanneer aan minstens één van de volgende voorwaarden voldaan is:
 1. indien ELIA en/of de Leverancier wordt opgeroepen om in rechte te getuigen of in hun verhouding met de bevoegde regulerende, administratieve en rechtsprekende autoriteiten. De Partijen zullen, voor zover als mogelijk, elkaar op voorhand informeren van de situatie, en een akkoord bereiken omtrent de wijze en de inhoud van de mededeling van deze informatie;
 2. in geval een voorafgaandelijk schriftelijk akkoord werd bekomen van de Partij van wie de vertrouwelijke informatie uitgaat;
 3. wat ELIA betreft, in overleg met beheerder van andere netten of in het kader van contracten en/of regels met de buitenlandse netbeheerders, voor zover noodzakelijk voor de veiligheid, de betrouwbaarheid of de efficiëntie van het transmissienet en/of de daarmee verbonden netten, en voor zover de bestemming van deze informatie zich ertoe verbindt aan deze informatie dezelfde graad van vertrouwelijkheid te geven als ELIA;
 4. indien deze informatie gemakkelijk en gewoonlijk toegankelijk is of voor het publiek beschikbaar is;
 5. indien de onthulling van deze informatie door ELIA en/of de Leverancier aan personen zoals onderaannemers en/of hun werknemers en/of hun vertegenwoordigers, noodzakelijk is voor technische of veiligheidsredenen, in zoverre de bestemmingen van deze informatie gebonden zijn door vertrouwelijkheidsregels die op gepaste wijze de bescherming van de vertrouwelijkheid garanderen;
 6. indien de informatie reeds op wettige wijze gekend is door ELIA en/of de Leverancier en/of hun werknemers en uitvoeringsagenten op het moment

van het overmaken van de informatie, en niet werd meegedeeld door de verzendende Partij, voorafgaandelijk aan het overmaken van de informatie, hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks, of door het schenden van de vertrouwelijkheidsplicht;

7. de informatie die, na verzending, onder de aandacht van de ontvangende Partij en/of haar personeel en uitvoeringsagenten werd gebracht door een derde partij, zonder schending van de vertrouwelijkheidsplicht jegens de verzendende Partij;
- 8.2. De Leverancier verklaart dat hij persoonlijk en specifiek werd geïnformeerd door ELIA en zichzelf vertrouwd heeft gemaakt met de bijzondere bepalingen inzake vertrouwelijkheidsverplichtingen met betrekking tot de beheerder van het Belgische elektriciteitstransportnet (zowel op federaal als op Gewestelijk niveau).
- 8.3. De Partijen aanvaarden dat de vertrouwelijkheid van informatie niet tussen hen kan worden ingeroepen, noch ten aanzien van andere personen betrokken bij de uitvoering van de Overeenkomst.
- 8.4. Een Partij kan niet, op grond van vertrouwelijkheidsredenen, weigeren informatie mee te delen die essentieel en pertinent zijn voor de uitvoering van de Overeenkomst. De andere Partij aan wie deze informatie wordt medegedeeld, garandeert het vertrouwelijk karakter hiervan te bewaren.
- 8.5. De Leverancier verklaart en garandeert dat de vertrouwelijke informatie enkel zal worden gebruikt voor de vaststelling van het bod/de uitvoering van de Diensten en niet voor andere doeleinden.
- 8.6. Beide Partijen zullen de vereiste maatregelen nemen, opdat deze verbintenis tot vertrouwelijkheid ook strikt zal worden nageleefd door hun werknemers, alsook door elke persoon die, zonder evenwel een werknemer van één van de Partijen te zijn, maar voor wie deze Partij niettemin verantwoordelijk is, die deze vertrouwelijke informatie behoorlijk zou ontvangen. Daarnaast zal vertrouwelijke informatie enkel worden meegedeeld op 'need to know'-basis, en zal daarbij steeds worden gewezen op de vertrouwelijke aard van de informatie.
- 8.7. Elke inbreuk op deze verbintenis tot vertrouwelijkheid zal worden beschouwd als een zware fout in hoofde van de Partij die die verbintenis aldus schendt. Deze inbreuk geeft aanleiding tot vergoeding van alle directe en Indirecte, materiële en immateriële schade (in afwijking van Art. 6.3) die de andere Partij naar redelijkheid kan aantonen.
- 8.8. Elke Partij zal de volledige eigendom van de vertrouwelijke informatie behouden, zelfs als deze werd meegedeeld aan andere Partijen. De verzending van de vertrouwelijke informatie brengt geen overdracht van eigendom of van enig ander recht dan deze bedoeld in het Contract/de Contracten met zich mee.
- 8.9. Onverminderd de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, blijven de voornoemde vertrouwelijkheidsverplichtingen van kracht voor een duur van vijf (5) jaar na de beëindiging van de Overeenkomst, of in het geval dat het Contract/de Contracten niet werden afgesloten, na de kennisgeving van de vertrouwelijke informatie.

9. GEWIJZIGDE OMSTANDIGHEDEN - HARDSHIP

9.1. Elke Partij blijft verplicht haar verbintenissen na te komen, zelfs als deze moeilijker uit te voeren zijn geworden, hetzij doordat de kotsen van nakoming zijn vermeerderd, hetzij doordat de waarde van de tegenprestatie die zij ontvangt, is verminderd.

9.2. Indien er zich echter een omstandigheid voordoet:

1. na de sluiting van de Overeenkomst;
2. die van dusdanige aard is dat er niet redelijkerwijze rekening mee kon worden gehouden bij het sluiten van de Overeenkomst;
3. waarvoor de Partij die dit inroept niet krachtens de Overeenkomst het risico dient te dragen;
4. die niet te wijten is aan een fout van de Partij die deze omstandigheid inroept; en
5. waardoor het evenwicht van de Overeenkomst aanzienlijk en blijvend wordt verstoord;

In zulk geval zijn de Partijen verplicht in onderhandeling te treden overeenkomstig de procedure zoals bepaald in Artikels 10.2-10.4 hieronder, met het oog op een aanpassing of ontbinding van de Overeenkomst.

10. HERZIENING

10.1. De Partijen komen overeen samen de mogelijkheden en/of modaliteiten te bestuderen voor een herziening van het Contract op verzoek van de meest gerede Partij, in de volgende omstandigheden:

1. In het geval beschreven in Art. 9.2;
2. In geval de overheid maatregelen neemt buiten de controle van de Leverancier en/of ELIA, waardoor de Leverancier en/of ELIA ernstig en blijvend worden benadeeld bij de uitvoering van hun contractuele verbintenissen;
3. Indien er een wijziging is van één of meerdere regels, aanbevelingen en/of procedures van ENTSO-E met betrekking tot het voorwerp van het Contract, om het Contract aan te passen in de zin van de gewijzigde ENTSO-E regels, aanbevelingen en procedures;
4. Bij wijziging, om welke reden dan ook, van het CIPU contract;

5. Indien de wettelijke of reglementaire vereisten een herziening van het Contract onontbeerlijk maken;

10.2. De Partij die het Contract op deze manier wil laten wijzigen of herzien zal de andere Partij op de hoogte brengen van:

1. de bepalingen van het Contract die het voorwerp uitmaken van de vraag tot wijziging of herziening;
2. de redenen waarom deze wijziging of herziening gevraagd wordt;

en zal

3. een concreet voorstel tot wijziging of herziening verschaffen, met inbegrip van een voorstel voor de nieuwe bepaling;

10.3. De Partijen verbinden zich ertoe binnen de kortste termijn, maar ten laatste binnen de tien (10) Werkdagen nadat de andere Partij de vraag tot wijziging of herziening van het Contract heeft ontvangen, samen te overleggen en alles in het werk te stellen om in voorkomend geval de bepalingen van het Contract die het voorwerp vormen van de vraag tot wijziging of herziening aan te vullen, te wijzigen, te herzien of te vervangen door gepaste wijzigingen. Daarbij hebben de Partijen beide tot doel de principes van samenwerking, zoals bepaald door het Contract bij de ondertekening ervan, te behouden en te respecteren.

10.4. Indien binnen 30 (dertig) Werkdagen volgend op de eerste vergadering betreffende de wijziging of herziening van alle of een deel van de bepalingen van het Contract, de Partijen geen overeenkomst hebben bereikt, zal de geschillenprocedure zoals bepaald in Artikel 13 van toepassing zijn.

De bevoegde rechtbank kan, op verzoek van de meest gereede Partij:

1. het Contract ontbinden op de datum en onder de voorwaarden die ze bepaalt, of
2. het Contract wijzigen teneinde de uit de wijziging van omstandigheden voortvloeiende winst en verlies billijk over de Partijen te verdelen.

In beide gevallen kan de bevoegde rechtbank een vergoeding toekennen voor het verlies dat geleden wordt, doordat een Partij weigert te onderhandelen of indien deze onderhandelingen niet te goeder trouw worden gevoerd.

11. VOORTIJDIGE BEËINDIGING

De Overeenkomst mag eenzijdig worden beëindigd door één van de Partijen zonder gerechtelijke tussenkomst, indien de andere Partij (de 'in gebreke blijvende Partij') de fout niet herstelt binnen een termijn van vijftien (15) Werkdagen nadat de in gebreke blijvende Partij een aangetekend schrijven met ontvangstbewijs zal hebben ontvangen, waarin de fout wordt gemeld en waarin die Partij ervan wordt verwittigd dat de Overeenkomst zonder enige andere vorm van kennisgeving zal worden beëindigd, indien de genoemde fout niet volledig wordt hersteld binnen de vastgestelde termijn. De Overeenkomst zal worden beëindigd onder voorbehoud van alle rechtsmiddelen waarover de Partij die niet

in gebreke blijft beschikt ten opzichte van de in gebreke blijvende Partij, inclusief een vordering tot schadevergoeding.

12. ANDERE BEPALINGEN

- 12.1. Het feit dat één van de Partijen blijvend of tijdelijk afziet van de toepassing van één of meerder bepalingen van een Overeenkomst, kan in geen geval worden beschouwd als een verzaking aan de rechten van deze Partij die voortvloeien uit de betreffende bepaling of bepalingen.
- 12.2. Onverminderd de toepassing van de relevante wetten en reglementen, houden de Overeenkomst en haar Bijlagen, het volledige akkoord in tussen Partijen en omvatten ze alle afspraken die tussen Partijen in het kader van de Overeenkomst werden overeengekomen.
- 12.3. Elke kennisgeving, vereist onder de Overeenkomst, wordt gedaan in overeenstemming met de bepalingen van Bijlage 2. Elke wijziging betreffende informatie in deze Bijlage moet aan de andere partij worden meegedeeld niet later dan 7 (zeven) Werkdagen voor de datum waarop bedoelde wijziging van kracht wordt.
- 12.4. De rechten en verplichtingen zoals uiteengezet in de Overeenkomst, mogen onder geen omstandigheden worden overgedragen, hetzij geheel hetzij gedeeltelijk, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de andere Partij. Deze toestemming zal niet onredelijk worden geweigerd of uitgesteld.
- 12.5. Op voorwaarde dat dit geen weerslag heeft op het eigenlijke voorwerp van de Overeenkomst, zal de ongeldigheid van één of meer bepalingen van de Overeenkomst geen invloed hebben op de geldigheid, interpretatie en/of uitvoering van andere bepalingen van de Overeenkomst.
- 12.6. Indien één of meerdere bepalingen van de Overeenkomst ongeldig of niet uitvoerbaar verklaard moeten worden, zullen de Partijen op verzoek van de meest gereede Partij overleg plegen om dergelijke bepaling(en) te wijzigen. Dit gebeurt volgens de procedure zoals voorzien in Art. 10 van de onderhavige Algemene Voorwaarden.
- 12.7. De Partijen verbinden zich er voor de duur van de Overeenkomst toe elkaar zo snel als mogelijk op de hoogte te stellen van elke gebeurtenis of informatie die de Partij die er kennis van heeft redelijkerwijze moet beschouwen als een gebeurtenis of informatie die mogelijk een ongunstige invloed heeft op de Overeenkomst of op de uitvoering van de verplichtingen bepaald in de Overeenkomst ten opzichte van de andere Partij.

13. TOEPASSELIJK RECHT - GESCHILLENBESLECHTING

- 13.1 De Overeenkomsten worden beheerst door en geïnterpreteerd overeenkomstig het Belgisch recht.
- 13.2 Elk geschil met betrekking tot het sluiten, de geldigheid, de interpretatie of de uitvoering van een Overeenkomst of van latere overeenkomsten of operaties die er zouden kunnen uit voortvloeien, alsook elk ander geschil betreffende of

verband houdende met de Overeenkomst zal worden voorgelegd aan de rechtbanken van Brussel.